

[Duetoft]

time, hvor han forsøgte at svare på spørgsmål – der egentlig tydede på noget nyt i den sikkerhedspolitiske vurdering. Vi fik den gamle med, at NATO kom jo først og var de aggressive over for Warszawapagten. Vi fik den gamle med, at Sovjet har et specielt sikkerhedsproblem, der gør, at de må være bange for Vestmagterne. Og sådan kunne vi faktisk blive ved, analyserne hos Lobov, der er en højtstående general og medlem af det nye parlament, var rent faktisk de samme, som fandtes i Bresjnevtiden.

Det kan godt give stof til eftertanke og siger noget om, hvor lang tid det i virkeligheden varer, før tingene er i udvikling. Vi ved jo også, at ubådsproduktionen i Sovjet ikke er ændret væsentligt, tankproduktionen heller ikke. Og det vigtigste er, at hvor godt vi end kan lide Gorbatsjov, er han stadig væk diktator. Det er stadig væk sådan, at vi kan glæde os over, at han kan få udskiftet sine folk de rette steder over en nat, og så længe man kan det, kan man vel også en dag risikere, at man skifter den anden vej.

Efter vor opfattelse skal den vestlige politik være en balanceret nedrustning, og jeg vil da gerne opfordre regeringen til at arbejde for, at vi prioriterer det atlantiske område højere, så vi siger, at forsyningssituationen over Atlanten nu er det vigtigste i alliancen, for jo mere vi får nedrustet her, jo vigtigere er det, at vi i en krisesituation ikke kommer ud i problemer med forbindelsen til USA.

Endelig mener vi stadig, at selv om vi ønsker et øget industrielt og teknologisk samarbejde med Østlandene, skal der være begrænsninger for, hvilke industriprodukter man kan sælge derovre.

Om det økonomiske samarbejde hilser vi med glæde, at man vil give garanti for investeringer. Vi tror ikke på, at gaver i den forstand er et gode for et land, der er så veludviklet, som eksempelvis Sovjetunionen trods alt er. Vi tror egentlig, at det vil medvirke til at bibeholde ineffektiviteten i systemet, hvis man bare sender penge ind i det.

Derfor synes vi, at regeringen har ramt rigtigt, når den siger: Vi vil gerne skabe garanti for, at de virksomheder, der investerer, ikke taber af politiske grunde. Hvis de er dårlige forretningsmænd, så går jeg ud fra, at de har lov til at tabe penge, men hvis de er gode forretningsmænd, men mister penge, fordi det politiske system skifter, så synes vi, det er meget rigtigt af regeringen at skabe sikkerhed for dem.

Miljø, energi og fødevarer er stadig væk vigtige områder – og ikke mindst det sidste område kan jo være det, der afgør Gorbatsjovs skæbne – og vi er også enige i, at man faktisk har en god fødevarer-situation derovre. Vi håber dog, at udenrigsministeren nøje vil følge udviklingen. Hvis der skulle ske en ændring i forholdene, hvis reformerne pludselig skulle lide for hårde tilbageslag, bør vores hjælp ikke være alt for mange dage efter, at tilbageslaget har været, så vi ikke ufrivilligt kommer til at støtte et system, der ikke er sagen.

Vi glæder os også over kontakten og mener, at netop Lobovs udtalelser i Rom tyder på, at vi skal snakke mere med dem, både for at forstå, hvad der foregår, men så sandelig også for at påvirke, hvad der foregår. Vi håber, at det kulturelle samarbejde kan blive opbygget, og vi håber, at de politiske kontakter kan blive opbygget med, hvad der sker i de østlige lande.

Men vi håber samtidig, at vi i Vesten ikke vil glemme, at vi stadig væk har ti gange så megen frihed og demokrati som det, man nu gennem reformerne foreløbig har gennemført i Østlandene, at vi stadig væk er eksemplet, og at vi stadig væk har det, som disse lande og deres befolkninger kæmper for. Vi skal ikke glemme det i hele debatten, at vi altså har et og andet, der skal forsvares, og et og andet, vi godt kan være stolte af.

Jeg ønsker ikke et Østeuropa og et Sovjet, der er økonomisk stærkt og menneskerettighedsmæssigt dårligt. Jeg vil også være ked af et Østeuropa og et Sovjet, der er økonomisk dårligt og menneskerettighedsmæssigt stærkt, men vil dog bedre kunne lide det. Men det, jeg helst vil have, er, at vi får opbygget et økonomisk system og hjælper med til det, samtidig med at menneskerettighederne, friheden og muligheden for at arbejde sammen med os andre øges. Og vi synes, at regeringen er godt på vej til det, for det, der styrer dansk politik, er hjælp og realisme, men ikke dumdristighed. Det er vi glade for.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg synes, det er rørende at høre CD kæmpe så indædt for at fastholde gamle bastioner, som jo ikke kan holde længere i en verden under forandring. Det er rørende at høre, at sikkerhedspolitik kan man ikke røre ved, og det er rørende at høre, hvordan man kæmper imod